

Izhaja vsak petek opoldne.

Naslov: Trst-Trieste

Casella Centro 37

ali pa: via Geppa 17/III

Izdaja: agr. inženir Jos. Rustja

MALI LIST

Tednik za novice in pouk.

Stane: ena številka 20 stotink.

Eno leto 8 lir

Pol leta 5 lir

Četrta leta 3 lire

Odg. urednik: Ivan Jervatin

Iz Mussolinijeve mladosti.

Benito Mussolini, najvplivnejši mož v državi, predsednik ministrov. V članku prinašamo nekaj črtic iz njegovega življenja.

Zanimive izpovedi — Mussolini in abeceda — Mussolini kot nagajiv bubec — Izgon iz šolskega zavoda — Mussolini kot učitelj — Mussolini beži v Švico — Prosim kos kruha!

Sedanji poglavar države ima burno in zanimivo preteklost za sabo. Ko je bil pred vojno v ječi zaprt, je opisal svoje življenje. Kratki, a jedrnatki stavki. Med drugim piše: «Rodil sem se 29. julija 1883 v vasi Varano v občini Predappio. Rodil sem se na nedeljo; sonce je stalo v znamenju leva. Moj oče ni poznal šole. Ko je bil deset let star, so ga poslali v neko kovačijo v sosednjo vas Dovadola, kjer se je nasrkal socialističnih nauk. Ta kraj ni bil na dobrem glasu, ljudje so bili meščarji. Moj oče je pridno širil misli o internacionali. Med 4 in 5 letom sem začel črkovati in v kratkem sem znal brati in pisati.

Šolarček.

Šolo sem obiskoval od šestega do devetega leta. Postal sem nemiren in prepirljiv paglavec. Dostikrat sem prišel z ranjeno in krvavečo glavo domov. Maščevati pa sem se znal prav dobro. Bil sem tudi predrzen poljski tat. Nekoč sem v hiši ukradel nekaj tičev. Posestnik me je zasledoval in tekel za mano; jaz sem se spustil po obronku griča, prebredel sem reko in rešil sem sebe in tiče. Včasih sem se ustavljal v očetovi kovačnici in sem vlekel meh. Z materjo sem hodil k službi božji, vendar pa nisem mogel dolgo vztrajati v cerkvi. Svitloba gorečih sveč, prehudi vonj po virhu, kričeče barve mašne obleke, zategnjeno petje vernikov in orgljanje me je močno zmedlo.

Pri salezijancih.

Z veliko žalostjo je mladi deček dognal, da je prišel konec prostega življenja in da bo moral v salezijski zavod v Faenza. Mussolini piše: «Ne spominjam se, da bi žaloval, ker sem moral zapustiti brate in sestre, pač na sem jokal za stran ptiča, ki sem ga imel v kletki ob oknu. Oče je vpregel osla pred majhen voziček, vzel je mene in culo na voz in hajdi v svet! Par sto metrov od vasi se je oslu izpodleto in je padel. «Slabo znamenje», je dejal oče, pobral je osla in je gonil naprej. Med vožnjo nisem besede znil. Ob dveh sva privozila v Forlì in

oče je potrkal na vrata salezijanskega zavoda. Odprli so nama. Prišel je tudi pater-učitelj, ki me je pregledal od nog do glave in je dejal: «Živ mora biti ta deček». Oče me je objel in poljubil in ko so se po očetovem odhodu zaprla velika vrata, sem se razjokal. Pri salezijancih pa Mussolini ni bil dolgo časa. Spoznali so ga za revolucionarnega fantalina in zato so ga odpustili.

Prvi kruh.

Kasneje je Mussolini postal učitelj v Gualtieri Emilia. O tej dobi piše: «Vas je en kilometer od reke Po. Prišel sem v vas nekega deževnega dne. Še istega dne sem spoznal mogotce v občini — socialiste in občinske odbornike. — Plača je znašala 56 lir, za hrano pa sem moral plačevati 40 lir na mesec. Torej ni bilo šale. Šolsko poslopje je bilo dva kilometra od vasi oddaljeno. V šoli sem imel 40 dobrih dečkov, ki sem jih vse vzljudil. Prvi dnevi so bili pusti, a kasneje se je krog znancev razširil. Vse nedelje sem plesal. Meseci so tekli in bližale so se počitnice.

Čez mejo.

Sklenil sem, da pojdem v Švico, kjer bi poskusil svojo srečo. Brzo

javi sem materi po 45 lir, ki sem jih telegrafski dobil. 9. julija sem dospel v Giassi. Na postaji sem kupil časnik «Secolo», iz katerega sem doznal, da je bil na prejšnji večer aretiran moj oče. V občini Predappio da so socialisti razbili volivne žare, da bi preprečili zmago konservativcev. To me je zabolelo. Kaj naj storim, sem premišljeval; ali naj grem domov ali naj nadaljujem pot? Odločil sem se za drugi načrt. 10. julija sem dospel v Švico v Jverdon in sem imel dve liri in deset stotink v žepu. Mussolini ni bil ničesar povžil. Glad je naraščal. Pred nekim dvoriščem je plaho vprašal gručo mož, žen in otrok: «Imate kaj kruha?» Ni bilo odgovora. «Dajte mi malo kruha, prosim!» Ena roka je segla na mizo po kos kruha in ga je dala tujemu beraču, ki se je zahvalil. V Švici je delal Mussolini kot podajač in je nosil opeko do tretjega nadstropja. Dobival pa je tako majhno plačo, da si ž njo ni upal plačati postelje. Enkrat je prenočil pod mostom, drugi zopet na grušču in pesku izsušene reče struge. Nekega večera je bil hladno in Mussolini se je vtihotapil v neko tiskarno; ondi se je skril v velik zaboj, ki se bil nastlan s papirjem in ko se je drugega dne prebudil, je stal pred njim policaj, ki ga je aretiral in ga gнал v ječo.

MALE NOVICE

Prva advokatka

je otvorila te dni pisarno v Belgradu. To je prva ženska, ki bo za odvetnico v Jugoslaviji. To bodo pravde dolge!

Prihodnje sredo

se snide poslanska zbornica, kar pa je seveda le pesek v oči. Poslanci so le marionete; škoda, da se hodijo postavljati! Saj vemo, da nima zbornica nič govoriti o davkih, ki so zdaj poglavitna reč v državi in vemo tudi, da ima vlada vse predloge že pripravljene; poslanci dobijo «župco» že pripravljeno in tata jim reče: popijte, če ne jih dobite 24 po — ta stari! Kar morejo poslanci v teh razmerah koristnega storiti, je delo v gospodarski in izobraževalni organizaciji.

Stoletnica postojnske jame.

O Binkošti bode sto let, odkar se je posrečilo pogumnim raziskovalcem prodreti onkraj «Velikega doma» v neizmerne podzemeljske prostore, ki se razprostirajo nad 20 km na vse strani pod postojnskim gričem.

Da se žim slovesnejše proslavi stoletnica odkritja bajne postojnske jame, ki je po svojih raznovrstnih krasotah najlepša na svetu, najboljša znana pri vseh narodih, priredi janska uprava na binkoštno nedeljo v jami veliko ljudsko veselico. Ta dan bodo vozili posebni vlaki za poiovično ceno v Postojno iz Gorice, Trsta, Pule, Vidma, Benetk, Reke in vseh postaj, ki leže na teh progah.

Miška osedlana

je naslov nove knjige, ki jo je spisal naš nabrežinski rojak Igo Gruden in jo prav vsem staršem toplo priporočamo, da jo kupijo za otroke. Ta mladinska zbirka je najboljša, kar jih doslej spisal naš Cuti.

Kdo ima prav?

Inženir Grassi je imel v pondeljek predavanje v Trstu, v katerem je dejal, da bo Trst, ki šteje sedaj 250 tisoč prebivalcev, raste; gospodarstvo bo kmalu razcvetelo in leta 1950 bo šlo mesto vsaj 400 tisoč oseb. Svetoivanska, rocolska dolina bosta pozidani kakor novo mesto. Potemtakem je inženir Grassi nasprotnik tistih, ki trdijo, da bodo Kraševci čez dvajset let po glavnih tržaških trgih pasli svoje ovčje črede.

Ricinovo olje in učitelj.

7. majnika se je šest fašistov zagovarjalo pred sodiščem v Trentu, ker so meseca januarja z grožnjami prisilili učitelja I. Battistija, da je izpil poln kozarec ricinovega olja, da bi ga očistili poplarske bolezni in protifašistovskih izbruhov, kakor so dejali. Razprava je trajala tri ure in je bila izredno zanimiva. Fašisti so bili obsojeni skupno na 180 mesecev ječe, med temi vodja ekspedicije na 2 leti in 4 mesece. Ljudovski trentinski listi poudarjajo, da je kaznen zelo ostra, a potrebna, da se ne vrnemo v čase, ko se se vršila na ta podli način osebna maščevanja pod krinko patriotizma.

Med Srbi in Grki

je prišlo do sporazuma zastran Soluna. Jugoslavija dobi v solunskem pristanišču del luke v prosto rabo.

Telefonska zveza

med Trstom, Ljubljano in Zagrebom se v kratkem otvori javnemu prometu. Skrajni čas!

L'Unita socialista

je ime glasila socialistične stranke. Začelo je izhajati namesto pokojnega Il Lavoratore socialista. Kam so prišli: iz ponosnega dnevnika na tednik!

MIHEC: Kaj po arzetih se šlataš?

JAKEC: Zadnjih osem lirc od mesca. Sem poslal za Mali list.

Marco Cociancich

je bil premeščen za stalnega učitelja v Milje in je bil obenem imenovan za začasnega nadzornika slovenskih šol v koprskem okraju.

Poslanca dr. Podgornik in Šček

sta 3. t. m. poslala na predsednika Mussolinija in ministra De Stefani-ja brzojavko, v kateri sta poudarila, da bi bilo krivično zbrisati zastale davke v Istri, ako se istočasno ne izvrši enak ukrep tudi za Goriško, ki je bilo po vojni silno močno prizadeto.

Senožeska bomba.

V pondeljek zjutraj je neznanec vrgel bombo v stanovanje gospoda Garzarollija, dolgoletnega župana v Senožečah. Očividno je bila namenjena gospodu Garzarolliju. Nesreča ni bilo. Sobne stene so pokvarjene. Gromki pok je povzročil v hiši in v bližini nepopisen strah.

Spremembe v Trstu.

Veliko vežbališče in stara vojašnica nasproti Narodnemu domu v Trstu bosta izginili. Vojšniško bodo porušili, vežbališče bodo posejali s palačami, vmes bodo uredili nekaj ulic in en trg, na katerem se postavi Oberdanov spomenik. Pred Narodnim domom se že gradi palača. Koliko spominov na vojašnico imajo bivši zibenuntnajncigerji!

Lep uspeh.

Z združenimi močmi se marsikaj doseže. Kakor smo že sporočili, je pretekli teden minister Mussolini sporazumno z občinami in deželno zbrisal vse zastanke davkov, ki bi se morali plačati od leta 1914 do 1918. Samo Pula se oddahne za osem milijonov lir. To niso mačje solze. Nadalje da ministrstvo 17 milijonov na razpolago za javna dela v posameznih občinah. Natančneje navodilo o uporabi te svote sledi. Je to pač lep uspeh vseh činiteljev, ki so se dve leti borili. Še vsem so v spominu vse mnoge poti in interpelacije našega poslanca dr. Stangerja pri deželnih vladah, pri raznih ministrstvih in vsem je znana krepka sromenica poslanca Ščeka finančnemu ministru o istrski bedi. Kajpada je najbolj zbedel vlado zadnji govor poslanca Abaneseta o katerem mo obširno poročali. Naprej na delo!

Vojaški list

piše, da pojdejo domov vsi tisti vojniki in podčastniki letnika 1923, ki so bili 24. januarja 1923 v službi in ki so doslužili osem mesecev odpuščanja se prične še ta mesec in se nadaljuje tja do jeseni, ker se jejo natančno, da doslužijo fanti 8 mesecev.

Kaj pa z denarjem zasebnikov?

(Kmetovalci, trgovci, delavci, obrtniki in zasebni uslužbenci so tu deležni.)

Poudarili smo že veliko krivico, ki se je zgodila s tem, da so se Jadranski banki izmenjali vsi avstrijski bankovci in da je vrhu tega dobila ta banka 13 in pol milijonov kot nekako odškodnino. Zadruga pa ne le, da niso prejele nikake odškodnine, ampak sploh jim ni bil izmenjan denar. To je vnebovpijoča krivica, ki jo morejo pri nas zagovarjati samo podkupljeni ljudje; zato se ne čudimo, da je v neki tržaški gostilni naš človek gospoda, ki je skušal zagovarjati Jadransko banko, odpravil z upravičeno klofuto. To je edini pravi odgovor podkupljencem; zaslepljencem pa učinkovito zdravilo. Pri izmenjavi pa so bili prizadeji tudi

privatniki ali zasebniki.

Kakor že objavljeno, zbiramo podatke, koliko je še neizmenjanega denarja v rokah zasebnikov, vseeno, ali ga imajo doma ali preko meje. To vprašanje je treba gnati naprej, zakaj samo v tem slučaju je še nekaj upanja na razmeno; če pa bomo motecali, lahko križ naredimo čez to zadevo. Tu navedemo samo okraj, opustimo pa naslov dotičnih nesrečnejev.

Doslej smo doznali za te slučaje, ki smo jih zbrali v zadnjih dnevih. Lozice 3000 kron, Soča 2500, Smerje 1014, Ravne 3000, Soča 6000, Cres 36.000, Senožete-Trst 60 tisoč, Podkraj 7000, Ponikve 4000, Stanjel 10.000, Oreh 2000, Budanje 1460, Budanje 900, Radohovavas 4156, v neki vasi pri Podgradu nekdo 600, drugi 2353, Kostanjevica 5000, Kostanjevica 2000, Biljana 12.200, Biljana 18.800, Kojško 8400. Druga naznanila pričakujemo. Zadostuje pri prijavi visokost svote in podpis.

Ali to niso reveži?

Mari smo mi kdaj bili načela, da se Jadranski banki ne sme izmenjati denar? Ne, zakaj mi se držimo načela: vsakemu svoje. V banki je denar milijonarjev in pa nekaterih nebogatinov. Naše naziranje je bilo tole: banke imajo svoje posebne advokate, svoje avtomobile, svoje uradnike in imajo vsa sredstva na razpolago, da si same pomagajo; ne moremo pa tega trditi o zadrugah in še manje o zasebnikih: kako naj podeželski kmet, trgovec, obrtnik, učitelj, rokodelce gre v Rim pa v Belgrad in to večkrat? Ni mogoče! Prav zato pa imamo tu narodno vodstvo. Danes je še čas: hoče se enotne akcije vseh merodajnih krogov; pa ne ločeno, ne vsak zase, **ampak skupno delo je potrebno**; to skupno delo pa se bo doseglo samo v Narodnem svetu, v katerem bodo zastopane vse tri dežele. Prosimo gospode, ki vodijo društva, da se zedinijo in da ustanovijo Narodni svet, ki naj izvede akcijo, kakor smo pričeli.

O Narodnem svetu

Obljuba dolg dela, pravi pregovor. Obečali smo, da bomo pisali o Narodnem svetu, ki se kuha že dvanaest mesecev, pa še ni skuhan. Zakaj še ne? Eni mečejo krivdo na Tržacane, drugi na Goričane, eni na «klerikalce», drugi pa na «liberalce». Vprašanje o Narodnem svetu je politično vprašanje, v politična vprašanja pa se mi ne moremo in ne smemo vtikati; kakor so naša poročila o zunanji politiki samo informativna, tako bodo zgolj informativno poročila o Narodnem svetu. Mi ne bomo sodili ne teh, ne drugih, mi bomo samo poročali: tako pravijo v Gorici, tako pravijo v

Trstu, sodbe pa ne bomo izrekli; imenije naj dajejo sami citatelji. Zato smo se in se še bomo obrnili do obeh strani, ki sta v sporu; prosimo zato vse gospode obeh struj, da povedo odkrito svoje mnenje, kaj mislijo o Narodnem svetu, zakaj ga še ni. Za danes prinašamo mnenje dveh odličnih oseb iz Trsta, ki sta «Goričanom nasprotna».

Najprej smo vprašali hrvaškega odličnega politika v Trstu: Kaj mislite, gospod doktor, ali je Nar. svet potreben? Odgovor: Absolutno potreben, če človek pomisli na žalostni položaj, v katerem se nahaja naše ljudstvo. Vprašanje: Ali pride do Nar. sveta? Odgovor: Upam, da bo zmagala zdrava pamet nad osebnostno strastjo in da bodo realne razmere premagale osebne težnje. Vprašanje: Zakaj se ni prišlo do Narodnega sveta? Odgovor: Jaz bom odkrit: Goričani so krivi, ker nočejo Wilfana v Narodni

svet. To je bil prvi gospod.

Obrnili smo se do glavnega urednika «Istarske Riječi», ki je dal pismeni hrvaški odgovor, ki se glasi v slovenščini takole: «Da se ni prišlo do ustanovitve N. sveta, je pripisati dejstvu, da se gleda v večji meri na osebnosti nego na stvar. Vsi spori med osebami ne smejo biti ovira za ustanovitev N. sveta, saj se spori lahko poravnajo potom posebnega sodnega odbora. Položaj našega ljudstva zahteva, da se osebni prepiri enkrat nehajo. Prej pomirjenje, potem Narodni svet. Ako bi se ustanovil N. svet pred poravnavo, bi ne imeli nobenega jamstva za obstoj Narodnega sveta.» Vprašanje: Kje je krivda za zavlačevanje večja, v Trstu ali Gorici? Odgovor: Oboji imajo krivdo pri zavlačevanju. Prihodnjič nadaljujemo brez ozira na levo ali desno. Zadeva je tako nujna, da mora vsak obzir pasti.

Kaj nam z dežele pišejo

Polka in bolec na Barki - Koliko stane nenaznanjena procesija? - Dutovsk zobodravniški ateljé - Kraški vodovod pušča - Devinska banka.

Deseti brat je obiskal Brkine.

Po dolgem prizadevanju smo pridobili tudi Desetega brata za sotrudnika «Malega lista». Deseti brat, ki je prepotoval vso Primorsko in je še vedno na potovanju, pozna vse dijalekte, govori in piše po kraško, po postojnsko, brisko, kaneško, tolimsko, vipavsko, istrijsko. V posebnem pismu nam je poslal svojo dobro uspešno fotografijo. Prvo pismo s potovanja je nekoliko zakasnelo.

Iz Brkinov, meseca aprila.

Drag «Mali list»! Jest bi te prosu za mal prostora, de bi ti nekaj povedau, pa samo ne zamirt, k jest ne znam proufinu po grmatki govorit; k sm jest v šulo hodu, je blu še use po starem; takrat nismo smeli u šuli ne plesat, jenu tud ne pet vina. Jest vam bom pej pavezav, kuku je blo za prazenke na Barki. Jest sem pršu uglih na velikanočn pandelj na Barko. Krenu sem v ano gaštilno, k sm biv prov saldo žejn, tam je blu več ldi, jen so se med sabo menli, de bajo plesali u šuli; ma jest nesim vervav, nu, sm misliv sam pr sebi, bam pa čakav, de bam vidu te kamedje. Čez an malu cajta res je blu čet anga muskanta, hitru sm pagledav skuze uoknu jenu sm vidu tistga muskanta jenu se an drugi fant je biv ž njem. Muskant je rezau an marš na rmonke, tistga: tra-ra-ra in ri-ta-ta, jest ne vem kuku se mu reče, k jest se ne zastopm na musko. Natu sm ustou jen sm šou naravnost pagledat, kaku se vrtijo. Krajdoner-vetr, dosti sm prehodu, pa tak dirndaj nesm še vidu, nutr u šuli so plesal, krčali, na mizi je bla ana flaška vina, puna ueža uatrak, ani so fičkali na prste, ani so krčali, ta soba je naša ne za ples, tu je blu taku kukr de bi blu use matastu. Potle su pršli u šulo ani maže jenu su use ukep anu malu naškupali. Prou so strili, potli je kmali kumplila pelajtna. Deseti brat.

RIHEMBERG.

Gospodična Marička Pavlica nam piše, da je ni zastopstvo ondotnih fašistov nikdar vprašalo, da bi bila kumica novi zastavi. Gospodična pravi, naj se dopisnik prej dobro prepriča in potem naj piše. Pismo zaključuje z besedami: «Marica Franička ni naroda izdala Nemcem in ga ne bo tudi sedaj nikomur.»

NABREŽINA.

Naš kurat je držal za veliko noč procesijo, a je ni naznanil karbonirjem, zato mora plačati 44 lir. Kaj je storiti? Op. ur. Gospod kurat naj jih mirno plača in naj špara pri tobaku in vinu: žajbelj naj kadi in nabrežinko naj pije; zakaj pa se piše Vodo-pivec?

GORICA.

Dopisnik Malega lista je prosil Narodno knjigarno za majhen insekt, vodstvo pa je to odklonilo; je pa inseriralo v liste, ki pljujejo strup pa naš narod. Značilno, kaj ne?

Kako izdirajo v Dutovljah zob! (resnično.)

Nedelja, 6. maja. Poldan. Krasno vreme. Pomladansko solnčke pripeka na razmočeno zemljo. Vse dehti, se veseli, a Jožeta pa zob boli.

— Dobr dan, Bog daj, Varde, ste pokosili?

— Smo, Jože.

— Bem, pejdí!

Varde vstane, sleče jopič ali fanelo, zviha rokave in napravi resen obraz. Marijo, ženo, spreleti zona, češ, kaj bo iz tega? Se bosta li metala? Dolgokraki Jože jo reže do preše pod klanico, sede nanjo in nasloni glavo na šrauf.

— Pej či so klešče? praša Varde.

— Na! — in Jože jih izvleče iz žepa.

— Du jeh je dav, so fine, plošnate!

— Pauletove so, tiste ku ta zadnji bot, ku s' mi zdru kuotnika.

— Fejst klešče! Pej kateri vas boli?

— Počakej, ti bom pokazav. Jože odpre obilna usta in pokaže s prstom na par sprednjih, nemalih zobov.

— Pej, kaj čem oba hkrati?

— Na-a! Vsacga posebej.

— Dobro, kukr česte, meni je vseh, ma lahko bi oba, da be bli prej fraj.

Varde ga prime z levo roko za brado. Jože zameži, malo se stegne in že mu da Varde prvi zob v roko. Jože ga ogleduje.... — bem, ta ni biv trd, nema korenike; kotnik ti jih je bolj dajov. — Agà! — pravi mirno Varde, — je imel veliko koreniko, sem ga mogu zavintat s kleščami.

Se enkrat tema pred očmi, še en «ah» in Jože si je že ogledoval drugega, večkrat prefiksane junaka.

— Jože, ta dva vas ne bosta več bolela!

— Na-a! prmojkuš, — je rekel Jože in je vstal dvakrat na mestu pljunil in nesel klešče nazaj.

— Vardeee, se oglasi počasi Marija, jaz pa bi jih ne zdirala!

— Jest pej ja — pravi Varde, jen še rajši drugim ku sebi.

DEVIN.

Naša hranilnica, ki ni poslovala od 1914 do danes, začne uradovati meseca julija. Vsled denarnih razmer bo članom računala obresti posojil po 8%. Kdor ima še star dolg, naj ga čimprej poravnava pri načelniku Fr. Pecikarju, ker drugače bo plačal tudi obresti od obresti po 8%.

KNEŽAK.

Dragi Mali list, ali je res ali ni, kar je oznanil pred cerkvijo naš občinski tajnik gospod Trošt, da so namreč posojilnice same krive, da še niso nam kron izmenjali; pa nas je hotel Trošt potrošiti tudi s tem, da je dejal, da treba potrpeti, ker da ima tudi njegov brat onstran meje 60 tisoč zlatih (!) kron, ki jih tudi še ni izmenjal. Za nas take vrste trošt nam ne koristi mnogo, da so posojilnice krive. **Opomba uredništva.** Posojilnice so pravočasno javile svoje vloge, one so skoro brez izjeme storile svojo dolžnost, te gospodje v mestu, ki so imeli te reči v skrbi, so bolj skrbeli za izmenjavo Jadranski banki. Pa zakaj? Ker so gospodje imeli v banki naložene svoje tisočake. Božji ljudje, odprite no enkrat oči!

RUBIJE pri Škrbini.

Že več dni nismo videli kapljice od našega vodovoda: in vendar voda dobro teče. Gospoda predsednika spominjamo, da plačujemo mi vodo prav tako kakor Škrbinci in druge vasi; plačujemo vodo za vsak dan. Za topot se omejimo na to kratko opombo na naslov vodovodnega konsorcija.

DELAVSKI VESTNIK.

OSEMURNI DELAVNIK je še vedno predmet sporov na svetu. Enotne zakonodaje v tem oziru še ni. Vsekakor pa velik napredek v primeri z urnikom pred 30 leti. Po 16 ur je moral tedaj delavec varati v kovačnici in ko je prišel domu, je bil tako utrujen in zdelan, da ni maral za družino ne za njeno vzgojo: kot klada se je vrgel na posteljo. Socialisti in pa krščanski socializem so gonili to vprašanje brez prestanka in končno smo prišli tako daleč, da so se morali izreči za osemurni dnevnik največje konference. Versajska svetovna pogodba (Versailles) pravi v 13. poglavju takole: «Upeljava 8 urnega delavnika ali 48 urne sedmice je izredne važnosti.» Tudi internacionalna konferenca v Washingtonu leta 1919, katere so se udeležili zastopniki 40 držav, je sklenila resolucijo: «V vseh industrijskih podjetjih, naj si bodo javna ali zasebna, mora biti določen delavnik na 8 ur, razen v posebno izjemnih primerih.»

Tako konference in pogodbe, praksa pa ni povsod in vselej taka. Mednarodni urad za delo je priredil preiskavo, ki je dognala, da je sprejeto washingtonsko resolucijo pet držav: Grčija, Rumunska, Indija, Češkoslovaška, Bolgarska, toda edinole Češkoslovaška jo izvajajo brez pridržka; Bolgarska, Grška in Rumunska je sploh ne izvršujejo, glede Indije vemo, da se tam dela po 60 ur na teden, t. j. 10 ur na dan. Jugoslavija in Argentina še nimata tozadevnega zakona; v parlamentih mnogih držav so bili sicer že stavljeni načrti, a še niso razpravljali o njih; pač pa so v Jugoslaviji posebni odloki določili 8 urni delavnik za gotove kategorije delavcev. Na Finskem obstoji sicer zakon o osemurnem delavniku, toda delavci sme vršiti čezurno delo in sicer 12 ur na teden. V Belgiji je bil sprejet zakon o osemurnem delavniku že leta 1921, a vemo, da se shaja vsak teden višji državni delovni svet, da dovoljuje izjeme. Holandska je uvedla lansko leto delavnik 8.30 ur. Švica dovoljuje delavnik do 54 ur. Francoska je sprejela v letu 190 zakon o osemurnem delavniku, a ta se dnevno krha. Na Angleškem so sprejeli 8 urni delavnik za železnice, toda s pogojem, da se v sili dela dvanaest ur; navedene se plačajo po pogodbi, delavci pa morajo imeti po dovršeni službi toliko ur več prostosti kotlikor nadur so delali.

GOSPODARSTVO

Ali smeš divjačino streljati?

(Zanima kmete in sodnike, prave in divje lovce).

V Piranu sta bila dva Istrana pred sodnikom. Zakaj? Ker sta bila kot divja lovca zasačena na lovu na zajce in ker sta v decembru 1922. ustrelila lisico na nekem piranskem lovskem ozemlju, ki je oddano v najem piranskemu lovskemu krožku. Po avstrijskem kazenskem zakonu so divje lovce kaznovali zastran tatvine, ker so ukradli prenočnino, ki je last drugih. Pred kratkim pa je bil avstrijski zakonik odpravljen in vpeljan italijanski, ki te tatvine ne pozna, ker pravi, da je divjačina «res nullius» t. j. od nikogar. Torej divji lovec ne more biti kaznovan po laškem kazenskem zakonu, ker ta zahteva za tatvino, da se kdo polasti premičnine, ki je last drugega (deve impossessarsi di «una cosa mobile altrui»). Sodnik je zato oba divja lovca oprostil. Državni pravdnik se ni strinjal s to razsodbo in je vložil utok ali rekuz. Nova obravnava se je vršila na tržaškem tribunalu in ta je popolnoma odobril razsodbo piranskega sodnika.

Kaj bo iz tega?

Iz te razsodbe sledi tole: 1. Najem lovišča ne daje pridržane lovske pravice za najemnika, ako najemnik ne poskrbi za posebno prepoved v smislu laškega zakona, t. j. ako ne postavi na lice mesta posebnih tabel s primernim besedilom o prepovedi. 2. Tudi v tem slučaju, ako bo najemnik vse uredil po novi postavi, se divji lovec ne bo kaznoval več po kazenskem zakonu, ampak samo z globo, ki jo predvideva postava.

Minister De Stefani o vinskem davku.

Finančni minister je dal proučiti načrt, kako spremeniti novi vinski davek na način, da bi davek ne šel na račun vinogradnika ali producenta, ampak na račun konsumenta. Brez dvoma je to uspeh odločnega nastopa primorskih vinogradnikov in njihovih organizacij.

Gledè na zahtevo, naj se novi davek odloži na prihodnjo leto, je minister odgovoril deputaciji vinogradnikov, da ne more zakona preklicati, pač pa je ne poudarjal, da je naredil, da naj vinogradniki svoje vino le naznanijo, plačali po bodo davek samo v slučaju prodaje. Nadalje je minister dejal, da je dal uradnistvu navodila, da naj bodo kar se da zmerni in da se varjejo vsake ostriosti v odmeri davka.

Zanimivo in potrebno vprašanje.

Te dni smo prejeli od nekega trgovca iz Kopersčine tole pismo: Dragi «Mali list»! Čeprav sem prebral «Edinost» in «Mali list» in članke o davku na blagovni promet, vendar sem moral včeraj plačati kazen zastran prodaje par predmetov. «Edinost» je pisala preučeno, da nisem zastopil, «Mali list» pa prekratko. Daj mi — pa ne misli, da samo meni, vsi to potrebujemo — raztolmačiti, za katere prodane reči treba plačati kolkovni davek in za katere ne?

Pametno vprašanje, ki je vredno natančnega pojasnila. Namesto filozofske razprave kar navedemo predmete, s katerimi lahko trguješ, ne da bi ti bilo treba delati faktur in rabiti kolkov, o katerih govori zakon o davku na blagovni promet. Davka prosti so predmeti: kis ali ocet v sodu, bencina, kondenzirane juhe, surovo maslo, umetno maslo, kava in vsi kavni nadomestki, meso (sveže, zmrzlo ali v skatlah), kurivo, paradižnikove konzerve, otrobi, posevki, moka, sir, sveže in suho sadje, gorilni plin, monopolske reči, zabele, slatina, mleko (zgoščeno ali sveže), lug in vse lugovine, vrtnine, sočivje (sveže ali suho ali predelano), ječmen, kruh, testenine, ribe (sveže, suhe, v olju), petrolej, riž, praševina, perilno milo, oljnata semena, pšeno, jajca, sladkor. Je dovolj jasno?

Splošne cene v državi.

Žitne cene v Evropi so odvisne od ameriškega upliva. Na splošno se v Italiji prodaja od 108-117 lir. Letina kaže dobro; letos so posejali z žitom v državi 25 tisoč hektarjev več kot lani. **Koruza** v Milanu 93-97, v Mantovi 95-105, v Padovi 105-108, v Rimu 102-105. **Oves** v Milanu 98-100, v Mantovi 82-87, v Rimu 115-120. **Rž** v Paviji 92-95, v Veroni 95-100. **Ječmen** v Bergamu (severna Italija) 110-120, v Modeni 95-110. **Žitina** se na splošno vzdržuje v dosedanjih cenah, čeprav je bilo pripeljanih silno glav iz Jugoslavije, Danske in Francoske. Cene brzkone ostanejo take z ozirom na novo travo. **Seno** je poskočilo čez mero; majsko gre do 140, drugo pa okrog 115 lir za kvintal; kajpada je predvideti velik padec z ozirom na novo pašo in košnjo, ki obeta biti izvrstna. **Slama** je tudi preko mere draga, ker gre v državi do 50 lir; ni upanja, da pade pred mlatvijo. **Vino**. Težko reči, ali bodo cene padle ali rastle. V deželah, kjer imamo male kmete in je torej potreba denarja velika, utegnejo cene padati, kar pa ni naravno; sila kola lomí; v deželah, kjer pridelujejo vino le veleposestniki po

mного tisoč hl na družino, ki posedujejo tudi denar, se bodo cene nele vzdržale, ampak rajši rastle. Vse pa čaka na to, kako bo letina obetala; tudi od tega bo odvisno padanje ali naraščanje cen. V **Piemontu** gredo dobra vina 240-300, srednja 220-250. Na **Beneškem** gre furlansko vino 170-195, bela vina 170-190. V **Toskani** 220-250. **Pravi** kjanti (ne godlja, ki se pri nas prodaja pod tem imenom!) se plačujejo na debelo 280-320. V **južnih deželah**: najboljša 15% vina gredo 270-320. Navadna črna vina od 12% pa od 160-190, bela 13% po 150-170.

Vinogradniki! Pretočite drugič vino, predno nastane huda vročina, sicer bi znalo vino kipeti. Pretakati je najboljšje v jasnih in tihih dnevih.

Poljedelski pouk so uvedli ali pa se uvide v vse vojaške garnizije. Tako je prav! Fantje naj se ne učijo samo skakati, ampak tudi kaj praktičnega za dom.

Prepovedan je uvoz v državo teh produktov: trt, palic in kolov za trte, različenih gomoljnic krompirja, paradižnikov, melancan (jajčevca), paprike, zelenjave, živalskih in mešanih umetnih gnojil. Iz Amerike in jutrovi dežel je prepovedan tudi uvoz sadja in kostanja. Zakaj? Bojazen pred boleznimi.

Svetovni mlekarški kongres se bo vršil od 2. do 5. oktobra v Washingtonu v Ameriki. Obiskovalci bodo videli najmodernejše mlekarne, kar bo gotovo dobra šola. Italijanski mlekarji pošljejo odposlanstvo 50 posestnikov. Kdaj bodo pri nas mlekarji organizirani, da bi poslali vsaj enega zastopnika? Jerum, jerum, kako smo zakrknjeni v svojem liberalizmu, ki uči: vsak zase!

Slinavka in parkljevka se zelo širi v nekaterih deželah Italije. Tam so vsi sejmi prepovedani. Mogoče, da se zaneše tudi med nas. Pazite na snago v hlevih!

Melioracijska zadruga

za bive koprskesoline se je ustanovila v Kopru; člani so posestniki nekdanjih solin. Namen zadruge je, da prestvari nekdanje soline, ki so sedaj popolnoma zapuščene in povsem nerodovitne, v dobro in rodovitno polje ali deloma v stavbišče, na katerem bodo gradili industrijalna podjetja. Stroški za melioracijo se pokrijejo takole: 80 od sto da država, ker spada teren v prvo melioracijsko kategorijo, 20 od sto pa nosi zadruga. Za enkrat so potrdili pravila. V odbor so imenovali poleg predsednika kom de Belli-ja 14 zasebnikov po enega zastopnika dežele, gozdne uprave, koprskesoline in pomjanske občine in koprskesoline cerkve.

Goriški vinogradniki si pomagajo Kaj pa Istrani?

Vino stoji, se vse je v kletih, cene padajo, vinogradniki pa v velikem strahu, kaj da bo. Kakor je znano, so organizirani veletržci z vinom nalašč bojkotirali vipavsko vino že par mesecev z očitnim namenom, da bo tako vinogradnik do mozga pretresen in da bo skesano kleknil pred veletržca in mu rekel: Milostni gospod, vzemite moje vino, po 90 stotink mi je plačajte, rešite me! Ta šiba tepe in bo tepla vipavske vinogradnike, dokler se ne bodo zavedli, kaj da so. Začetki so tu. Kmetska zveza v Gorici je pozvala vinogradnike in že obstoječe vinarske zadruge, naj se združijo v Vinarsko zvezo. 3. maja se je to uresničilo. Sklenili so: 1. V vinarsko zvezo stopi vsaka vinarska zadruga, ki plača delež 5000 lir v denarju ali blagu. 2. V Gorici se je že najela velikanska klet, ki bo združena z zadružno točilnico in ljudsko kuhinjo. 3. Imenovala sta se za agenta nove zveze g. Anton Legiša iz Vipave in g. Ivan Kralj iz Gorice, ki sprejemata naročila v imenu Vinarske zveze. 4. Pripravljalni odbor nove zveze se je ustanovil: predsednik je g. Anton Vrčon iz Dobravelj, tajnik pa dr. Josip Biteznik. Zveza bo organizirala prodajo goriških vin na domači zemlji. Namen je torej poskrbeti, da se zagotovi domačemu vinu trg na domačih tleh. Tako je prav! V slogi je moč.

Naši sejmi.

Sejmi v tem mesecu: Buje torek 22, Buzet četrtek 17, Bistrica sredo 16, Bazovica ponedeljek 21, Stanjel ponedeljek 21. Prosimo slavna zupanstva za poročila.

Divača 26. aprila. Prignanih 277 konjev; prodanih 195 in sicer kočjažki konji po 3000-3500 lir, težki vprežni konji 2800-3400, lahki konji 800-1400. Volov so prignali 180, krav 385; prodanih je bilo 325 glav. Vprežni voli so šli po 4-4.20, klavni voli 2.90-3.80, molzne krave 3.90-4.10, klavne krave 2.60-3.20. Prešički 90-120.

Sezana. Sejm 3. majnika. Goveje živine 500 glav: 4.50-5.— lir žive vage. Konj 300: 2000-2500 lir na glavo. Prašičev 200: 150 do 200 lir. Cena sena 80 lir kvintal.

Dobravlje 2. majnika. Koruza 105, oves 100, dobro seno 50, konjsko seno 40-50. Pitani voli za meso 3.80-4.50 žive teže, plemenska živina po dogovoru. Vino v dobavski zadruzi 7-8% lir 150-160 hl, 8-9% lir 160-180, 9-10% pa 180-200 lir franko v kleti. Zadruga ima vina v kleti okrog 1000 hl, pri svojih članih pa še okrog 4000 hl.

Na binkoštni ponedeljek bo pri Sv. Luciji v dvorani g. zupana stanovski shod živinorejcev. Namen je pripraviti

Satanski človek.

Povest iz ameriškega življenja. Za «Mali list» poslovenil Anton Primorec.

Toda komaj so se vrata bolnišnice odprla, že so vdrlí notri, zastražili vsa vrata, da nobeden ne uide.

Marmel se je medtem javil po službi Brednu, ki ni še ničesar slutil. Služba se je v trenutku vrnil.

— Gospod doktor, vas pričakuje — je rekel.

Marmel je vstopil v družbi agenta. Bredn je bil v halji in je gosta sprejel z nezadovoljnim obrazom.

— Ste vi dr. Bredn? — je prašal Marmel brez komplimentov.

— Da, a prosim vas, da govorite dostojneje. Nisem vaš sluga.

— ... ampak moj ujetnik!

In predno je mogel Bredn odgovoriti, je bil že vklenjen.

— Na pomoč! — je vpil.

Njegov sluga je planil v sobo, a je obstal pred naperjenim revolverjem Marmela.

— Roke kvišku! Aretiram vas kot sokrivca drja. Bredna. Mi smo detektiv iz Scotland Jarda.

Tudi sluga je bil vklenjen. Ko je

Marmel poučil policaja, ki je stražil Bredna in njegovega slugo, je šel iz sobe.

Na hodniku je našel trepetajoče strežaja, ki so se zbrali kot ovce okoli nad strežaja.

— Kdo izmed vas ima ključ? — je prašal Marmel s trdim glasom.

Nadstrežnik je pristopil, komaj se držeč pokonci.

— Jaz sem nadstrežnik. Kaj hočete?

— Sledite mi!

Poklical je nekaj policajev in šel v klet.

— Odprite! — je ukazal nadstrežniku.

Ko je Marmel vstopil, je obstal v grozi pri pogledu na nesrečneže, vse blede, pol žive in vklenjene.

— Marmel! — je zaklical Bekster z veseljem glasom. — Ali ste vi?

— Seveda sem. Lefer me pošilja.

— Plemenito srce ima tisti presneti lump!

Na Marmelov ukaz je nadstrežnik rešil nesrečnike verig. Bekster je bil tako slab, da se je moral naslanjati po stopnicah na Marmela. Ostale so nesli na rokah.

Ko je vstopil Bekster s to družbo v Brednovo pisarno, jih je ta gledal z razprtimi očmi, kot da bi videl pošast.

— Poznate tega moža? — je prašal Marmel in pokazal nadzornika.

— Da — je odgovoril z drhtečim glasom Bredn. — Neozdravljiv bolnik je, ki smo ga zaprli v klet, ker je divjal.

— Podlež! Razbojnik! — je kričal Bekster ves divji. — Jaz sem glavni policijski nadzornik Njujorka in toliko nor kot ti nesrečniki, ki so bili zaprti z menoj.

— Ga vidite? — je rekel Bredn. — Misli, da je nadzornik policije!

— Tokrat ste je ujeli — je odvrnil Marmel. — Ta gospod ni blazen, ampak je v resnici nadzornik iz Scotland Jarda. Lefer, Džon Lefer, slavni tat, je spravil gospoda nadzornika v vašo norišnico, da bi našel dokaze o vašem mučenju bolnikov, ki so bili izročeni v vašo oskrbo.

— Lefer! — je vzkliknil Bredn.

— Prav on — je nadaljeval Marmel. — Po mojem, je to pot storil do bro delo. Kaj mislite, gospod nadzor-nik?

— Sem vašega mnjenja, Marmel. Čas je, da končamo nesramno početje tega človeka, ki je hujši kot morilec.

Položil je desnico na ramo Brednovo, ki se je tresel kot šiba na vodi.

— V imenu zakona vas aretiram, dr. Bredn! Obdolženi ste umorov in mnogih drugih zločinov, o katerih bom sam pričal pred sodnijo.

Prvi je šel vklenjen dr. Bredn. Za njim njegovi sinovi in nečak, ki so mu pomagali kot asistenti, nato nadstrežnik in vse ostalo osebje.

Bila je tako čudna procesija jetnikov, kakor je Njujork še ni videl. Kmalu nato so novi zdravnikji zasedli bolnišnico. Našli so temne in umazane celice, kjer so bili nesrečneži zaprti po več let.

— Ti zločini so hujši od umora! — je ponavljal Bekster.

Aretacija Bredna in odkritje teh strašnih stvari je pretresel ves Njujork. Vsi so obsojali zdravnika-morilca in občudovali zvitost Lorda Wašterja - Leferja in ga blagoslovljali, ker je znal tako spretno odkriti in končati nečloveška dejanja satanskega moža.

(Konec.)

tla organizaciji, da se povzdigne živinoreja in da se po možnosti odpravi špekulacija posameznikov, ki umetno nizajo in višajo cene v škodo živinorejca. Opomba uredništva. Priporočamo ustanovitev vnovčevalnice.

Cene v Trstu. Oves na kvintal 86-88, slama na vozove 55-60 lir za kvintal, v balah pa 50-55, dobro seno 70-77, sveže istrsko seno po 50. Na drobno grah 80 stotink, krompirček 1.40, črešnje 2.40-2.80. Meso sprednje 7, zadnje 8.60, brez kosti 12, teletina 8-10, brez kosti 14.

V Jugoslaviji se sli voli ta teden po 15-17.50 dinarjev, krave po 12.50. Izvoz v Italijo precejšen. Mesnate svinje v Zagrebu 27.50, v Sremu 24. Les: hrastovi hlodi 1400-1600, fina hrastovina 3000, javorjevi hlodi 720-800, brestovi 450-550; mehko tesano blago 350-450.

Po čem je lira?

Dne 9. majnika si dal ali dobil:
za 100 dinarjev — 21.60 — 21.90 l.
za 100 avstr. kron — 2.85 — 3 st.
za 100 mark — 5.6 — 6 stot.
za 100 č. kron — 61.40 — 61.75 l.
za 100 sv. frankov — 372 — 374 l.
za 100 fr. frankov 136.60 — 137 l.
za 1 dolar — 20.60 — 20.70 l.
za 1 funt — 95.60 — 95.85 l.

TRDI OREHI

Urejuje Domen. - Oreh št. 18.

Zložna uganka.

Ap, bra, bre, ce, da, da, dem, gla, jaj, je, jec, ka, kra, lo, met, nec, nja, ril, se, se, sre, sli, to, va, va, va, ver, za, za, zik, zla, ža.

Zveži te zloge v besede sledečih pomenov: 1. sad. drevo, 2. del ust, 3. tkanina, 4. gozd. drevo 5. kuh. posoda, 6. hrana, 7. dom. žival, 8. nebesna stran, 9. del telesa, 10. število, 11. dan v tednu, 12. ptica ujeta, 13. kovina, 14. mesec, 15. gozdna žival, 16. del glave.

Srednje črke povedo predmet, o katerem piše tudi «Mali list». Nagrada 6 lir.

Strti oreh št. 15: Nobeden kruh tak oster ni, da lakota mu mojster ni.
Oreh št. 16: Gospodična ima 32 let (Neka poredna ugankarica je pri rešitvi dodala zlobno: kaj pa čaka toliko časa?). Oba oreha so strli: M. Mevlja-Rodik, A. Cimolino-Škoflje, Fr. Hvalič-Vogrsko, M. Zega-Kobdil, Z. Geržina-Podstenje, Fr. Bratina-Idrija, F. Rupnik-Idrija, M. Sivec-Podmelec, P. Knap-Idrija, A. Robič-Rodik. Izžrebana Avgusta Cimolino.

NAŠA POŠTA.

Deseti brat zna vse dijalekte. Prosimo dopisnike, da naj bo dopis v dijalektu jasno pisan, kratak in jedrnat. Oseb ne napadati, strank tudi ne. Bičajo pa se lahko razmere; opopran humor je dobrodošel. **M. Ž. v Trstu.** Hvala za uganki! Večino je že goriški Čuk premlel druge pridejo na vrsto. **Satanski človek.** Danes je bil priobčen konec podlistka ki so ga mnogi z veseljem brali. Kdor želi imeti vse številke, v katerih je izhajala povest Satanski človek, naj pošlje svoj naslov in dve liri, pa bo prejel povest na dom.

Žena možu, ki vedno lumpa: Ali te ni sram? Predvčerajšnjim si prišel šele včeraj domov, včeraj šele danes in danes bi gotovo jutri domov prišel, če bi te ne bila jaz povlekla iz gostilne.

Cene oglasov: za en centimeter višine v eni koloni štiri lire. Popusti: pri 5 kratni objavi 5 od sto, pri 10 kratni 10 od sto, pri 26 kratni 20 od sto, pri 52 kratni 30 od sto popusta.

Tisk. S. Spazzal v Trstu.

MALI OGLASI

stanejo 20 stot. za besedo. Pri 5 kratni 10%, pri 26 kratni 15%, pri 52 kratni objavi 20% popusta.

BUFFET (ex Stegu) v Trstu via XXX. Otobre 19 najboljša vina, pivo vsak čas mrzla in gorka jedila.

Bar - Buffet ex Mare, Riva Grumula 2, tik jugoslov. konzulata, priporoča svoja najboljša vina, Dreherjevo pivo in mrzla jedila.

Krone in goldinarje plačujem vedno dve stotinki dražje nego drugi kupci. Kupujem tudi zlato, srebro in latin. — Trst. Via Pondares 6. I.

VELIKA ZALOGA papirja, papirnatih vrečic. Uvoz in izvoz na vse kraje. Po ugodnih cenah. Tvrška Gastone Dolinar Trst - via Ugo Polonio 5.

DIDAKTIČNA ŠOLA (ulica Gatteria 10. I. vogal Acquedotto). Vzgojevalna, resna, moralna metoda. Pospešen pouk malih skupin: za 2-4 učence. Pripravnica za izpite, maturo na tehnični šoli, gimnaziji, meščanski italijanskih šolah i. t. d. Pouk v jezikih, računstvu, knjigovodstvu, slikanju, risanju. Pomoč pri predelovanju šolskih predmetov. Veronauka imena učiteljev jamčijo za uspeh. Nizka učnina.

SREBRO, zlato in brilante plača več kot vsak drugi: PERTOT, via S. Francesco 15 drugo nadstropje.

Fotomko 1. et. Trst — Scala Belvedere 1, priporoča svojo staroznansko galerijo. Ima na razpolago najboljše likerje.

KONC. ZOBOTEHNIK

R. COVACICH

prejema od 9-13 in od 15-19

Trst, Via Valdirivo 33 (nasproti kavarne „Roma“)

Največja Zaloga Pohištva na Goriškem

Anton Breščak

Gorica, Via Carducci 14. - Via C. Favetti 3. SOLIDNA KOMPLETNA SPALNA SOBA ZA LIR 1000

V zalogi ima v veliki izbiri železne postelje z žimnicami vred po zelo nizki ceni — Prvovrstno blago **BLAZINE** (volnene, žimnate in iz morske trave) od L. 60 dalje. Sloveča trdka — poštene cene. **CENE BREZ KONKURENCE.**

IVAN MICHEUCICH

Trst via S. Francesco 10.

kupuje staro železo, lito železo, medenino, baker in druge kovine, stare nerabljive stroje in kotle in vse plačuje po višjih cenah kot vsak drugi grosist.

Zobotehnični ambulatorij

v Trstu, via Settefontane 6 v prvem nadstr. Vsak dan od 9-13 od 15-19. Izvršujejo se hitro in točno vsa dela z zlatom kakor tudi zobnice s kavčkom. Delo z jamčenom. Slovincem deset od sto popusta.

M. GERMAN - SEMENA

Trst, via Michelangelo 718 Predajalna VIA ROMA 3, Tel. 12.49

Semena detelje sočivja, vrtni, cvetlic. Velika izbira salonskih in vrtnih cvetlic. Čebulčki dalij, begonj, tuberos, gladiol, itd. Zemlja in gnojila več vrst. Največje cvetličarsko podjetje. Cene zmerne. Cenik brezplačen. Lastni nasadi v furlanski Redipugli.

Trgovci, gospodinje!

Občutni poviški cen žveplenastega olja, ki so nastali vsled velikih nakupov v Ameriki, so povzročili, da je sedaj cena mila **Verde Puro** enaka oni znanega rumenega mila „Superior“.

Vsled tega priporočamo našim odjemalcem in v prvi vrsti **vsem pericam**, da rabijo toliko za pranje kakor tudi za vsako domačo rabo razven mila **Verde Puro** tudi naše **rumeno milo Superior**.

SUPERIOR FENDERL

je z jamčenom pristno milo, ki **nadkriljuje** neoporečno vsako drugo milo

G. TEMIL - GORICA

VIA GIOSUE CARDUCCI 6

Brusar in nožar

Defavnica na električno gonilno silo. Bogata zaloga nožev, škarij, bričev, navadnih in elegantnih žepnih nožev-pipcev, bergamskih osel, mesarskih in knjigoveških nožev in sploh vseh rez l. Prodaja toaletne predmete. Delavci - specialisti za vsakovrstne poprave.

== Jamstvo za izvršena dela. ==

Kmetško delavska gospodarska zadruga v Dobravljah

Priporoča svojim prejšnjim in sedanjim cenj. odjemalcem, gostilničarjem in zasebnikom pristna vina svojih članov. — Prodaja od 56 l naprej po zmerenih vsakdanjih cenah.

Kdor enkrat pri nas kupi, ostane naš stalni odjemalec.